

14 lipca 2008



Uroczystości michniowskie

Obchody 65 rocznicy pacyfikacji wsi odbyły się w minioną sobotę na terenie Pomnika - Mauzoleum w Michniowie. Organizatorami obchodów było Muzeum Wsi Kieleckiej oraz Fundacja Pomnik - Mauzoleum, zaś patronat honorowy objęli Marszałek Województwa Adam Jarubas, Wicepremier RP Waldemar Pawlak oraz Wojewoda Świętokrzyski Bożentyna Pałka - Koruba. W uroczystościach uczestniczyli także członkowie Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, przedstawiciele Instytutu Pamięci Narodowej, Kielecki Ochotniczy Szwadron Kawalerii im. 13 Pułku Ułanów Wileńskich oraz rodziny pomordowanych mieszkańców Michniowa.

Obchody 65 rocznicy pacyfikacji wsi odbyły się w minioną sobotę na terenie Pomnika - Mauzoleum w Michniowie. Organizatorami obchodów było Muzeum Wsi Kieleckiej oraz Fundacja Pomnik - Mauzoleum, zaś patronat honorowy objęli Marszałek Województwa Adam Jarubas, Wicepremier RP Waldemar Pawlak oraz Wojewoda Świętokrzyski Bożentyna Pałka -Koruba. W uroczystościach uczestniczyli także członkowie Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, przedstawiciele Instytutu Pamięci Narodowej, Kielecki Ochotniczy Szwadron Kawalerii im. 13 Pułku Ułanów Wileńskich oraz rodziny pomordowanych mieszkańców Michniowa.

Przypomnijmy: Michniów w dniach 12 i 13 lipca 1943 roku został spacyfikowany przez niemieckie oddziały policyjne odkomenderowane do tej akcji z 17 i 22 pułku niemieckiej policji. Zamordowanych zostało 203 osoby - 103 mężczyzn w większości spalonych żywcem, 53 kobiety i 47 dzieci, z których najmłodsze miało 9 dni. Charakterystyczne jest, że 11 osób jedynek, wobec których hitlerowcy mieli konkretne podejrzenia o podziemną działalność, nie zamordowano, lecz wywieziono do KZ Auschwitz, gdzie 6 z nich zginęło, 18 młodych dziewcząt wywieziono na przymusowe roboty do Rzeszy.

Wieś, po ograbieniu została doszczętnie spalona. Hitlerowcy zabronili odbudowy i uprawiania pól Michniowa. Szczątki zamordowanych spoczywają w zbiorowej mogile, na której zaraz po wojnie postawiono kamienną tablicę z nazwiskami ofiar. Powstałe tu mauzoleum upamiętnia mieszkańców 817 wsi bestialsko zamordowanych przez Niemców podczas II wojny światowej.

Podczas uroczystości obchodów 65 rocznicy pacyfikacji Michniowa przemawiający

podkreślali przede wszystkim symboliczny wymiar Mauzoleum jako wielkiej przestrogi dla współczesnych i następnych pokoleń. Podkreślano, że wolność, pokój, szacunek dla życia drugiego człowieka i wyzbycie się wszelkich form nienawiści są jedynymi fundamentami na których zbudować można przyszłość. – Kogo dzisiaj wspominamy? Wspominamy tych, którzy chcieli żyć wolnymi, pielęgnować swoją tradycję, kulturę i język. Tak jak pielęgowali otaczającą ich przyrodę – mówił podczas piątkowej uroczystości wicepremier, Waldemar Pawlak – Jednak nie dane im było tego dzieła kontynuować; życie odebrano nawet tym, którzy nie zdążyli go jeszcze zasmakować. Michniów jest dla Polaków symbolem męczeństwa polskiej wsi. Jest też zarazem ostrzeżeniem dla wszystkich narodów, że nienawiść prowadzi do tragedii.

Z kolei marszałek Adam Jarubas podkreślał w swoim wystąpieniu wyjątkowe znaczenie ziemi świętokrzyskiej w podtrzymywaniu polskości i walki z okupantem w najbardziej dramatycznych okresach naszej historii. – Michniów to jedno z miejsc, które los wpisał na najczarniejsze karty naszej historii. Michniów to zbiorowe cmentarzysko symbolizujące męczeństwo wsi polskiej. Niechaj po wsze czasy miejsce to przypomina o tragedii, której nie sposób nazwać. Jednak Michniów powstał jak Fenix z popiołów. Tu zawsze była Polska! Pochylmy się nad michniowskimi krzyżami, oddajmy honor tym, którzy oddali życie – mówił Adam Jarubas.

Uroczystości obchodów tragedii michniowskiej towarzyszył chór „Senior”, który pod dyrekcją Jerzego Fąfary wykonał spektakl „Pieśń o Michniowie”. Tekst widowiska przygotował świętokrzyski pisarz Ryszard Miernik. Najważniejszą częścią obchodów była uroczysta msza święta polowa koncelebrowana przez ks. biskupa Kazimierza Gurdę, ks. Stanisława Pichetę oraz ks. infułata Józefa Wójcika. – Dziś jesteśmy tu po to, by spełnić trzy przesłania: pamięci, wartości, jaką jest wolność i pokoju – powiedział w homilii biskup Kazimierz Gurda. Nabożeństwo zakończył się apel poległych i salwa honorowa na cześć pomordowanych michniowian.

Uczestnicy michniowskiej uroczystości mieli także okazję obejrzenia multimedialnej prezentacji projektu nowego Pomnika – Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskiej autorstwa wybitnego architekta i artysty Mirosława Nizio, projektanta m.in. ekspozycji stałej Muzeum Powstania Warszawskiego. Nowe mauzoleum ma zostać wykonane w ciągu najbliższych lat; znajdzie się w nim miejsce na pamiątki, które w istniejącym budynku ze względu na brak miejsca nie są wystawiane, powstanie parking dla zwiedzających, kaplica z salą dydaktyczną, w której będą się odbywać lekcje dla młodzieży, a także uporządkowane zostaną krzyże symbolizujące pacyfikacje ponad 300 polskich wsi.

– Chcemy, by mauzoleum w Michniowie stało się miejscem refleksji i edukacji – mówił

dyrektor Muzeum Wsi Kieleckiej, Janusz Karpiński. Obchody 65 rocznicy pacyfikacji Michniowa stały się także okazją do promocji książki "Zbrodnie hitlerowskie na wsi polskiej w latach 1939-1945" przygotowanej przez Stanisława Durleja i Janusza Gmitruka na podstawie wspomnień, pamiętników i relacji napisanych przez uczestników konkursu ogłoszonego pod tym samym tytułem. Pierwszy egzemplarz książki otrzymała mieszkająca obecnie w Kielcach Łucja Mazur, autorka wspomnień z wojennego Stąporkowa